

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Alexandru Papiu Ilarianu

Pomenirea vestitului tribun Alexandru din Budăi, dela nașterea căruia se împlinesc o sută de ani

27 Noemvrie.

Intr'un sătșor din Câmpia Ardealului azi e mare sărbătoare. Preotul a îmbrăcat cea mai frumoasă odăjdii, iar clopotele sună mai prelung și mai mângâios ca de obicei, căci chiamă noroadele la slujbă de pomenire. In fumul de tămâie și de mirzme binemiroșitoare din biserică, răsună un nume vechiu, nume scump și drag, la auzul căruia moșnegii, martori ai vremilor de demult, plâng cu hohot și varsă lacrimi șiroaie. Cum n'ar plânge și cum n'ar lacrima, când ectenia duiosă trezește amintirea marelui fiu al comunei: Alexandru Papiu Ilarianu, atât de prețuit și de vestit odată, și atât de repede uitat. . . !

S'ar putea număra pe degete bătrânii din toată țara, cari au apucat și își mai aduc aminte de vremile de văltoare și de cumpăt dela 1848—49. Ehej, și ce vremi și ce oameni erau atunci, Doamne! Povestea moșu-meu multe, Dumnezeu să-l hodinească, despre faptele și vredniciile lui Papiu Ilarianu, pe cari, azi, doar cărțile bătrâne și foile îngălbenite ale gazetelor de pe timpuri, dacă le mai știu și le păstrează. Și totdeauna i-se umezia barba de lacrimi, când rostia numele *tribunului Alexandru dela Budăi*, alături de Iancu, de Bărnuțiu și de Axente.

Acest Papiu, zis Ilarianu, — spunea moșu — a fost feciorul popii din Budăiul de Câmpie. Și din poreclă se numia Pop, iar nu Papiu, cum i-s'a zis mai târziu. Și s'a făcut vestit mai întâi atunci, când iobagii Ardealului, infruntând spânzurătorile ungurești, s'au fost adunat pentru întâia dată în fața mănăstirii dela Blaj, la Dumineca Tomii, 1848. Poporul, robii o mie de ani de zbirii străinului, cerea libertate, egalitate și frățietate, iar strănepoții lui Arpad li puseseră în față șpangile și puștile împăratului mincinos și viclean dela Viena. Și tocmai în clipa, când, chiar acolo în fața sfântului lăcaș dumnezeesc, oțelul șpangilor era îndreptat să se infigă în piepturile arse de soare și mâncate de trudă ale lui iobăgimii românești, printre mulțime își făcu loc un tinerel înalt și mlădios, cu ochii vii și schinteietori, ca de arhanghel, care răsări între baionete și popor.

Din pieptul oțelos tună un glas ca de fulger:

— Nu vă temeți, fraților! Cu noi aste Dumnezeu, cu noi dreptatea!

La acest strigăt iobăgimea se propti în fața armelor ca un zid de aramă, iar cătanele nemeșești au coborît armele cu

Alexandru Papiu Ilarianu (1827—1879).

groază. Tinerelul cu ochi de văpaie și cu glasul de tunet, era cancelistul Alexandru Pop-Papiu dela Târgu-Mureș, tovarășul lui Iancu, al lui Buteanu, Dobra și Solomon. Adecă feciorul Popii Iuan din Budăi, pe care cu câteva luni mai târziu l-au spânzurat Ungurii la Turda.

Din clipa când tinerelul cancelist și-a pus pieptul său povăză între baionete și popor, Alexandru dela Budăi a fost cel mai ascultat și mai iubit tribun al iobăgimii românești din țara Ardealului. Și cel mai înverșunat dușman al celor cari s'ar fi învoit și numai la o umbră de uniune între Ardeal și Țara ungurească.

Tot atunci la Dumineca Tomii, s'a întâmplat, că vrând comisarii Ungurilor să vorbească cu unul dintre tribunii poporului,

cel dintâi care se află să le stea în față, e iarăș tribunul dela Budăi. Și poporul se temea că domnii cei vicleni vor face tot cum au făcut cu Cătălina, apărătoarea Moșilor, de-au furat-o cu viclenie și au încuiat-o în temnița dela Bălgărad. Deci au făcut iobagii lanț din brațele lor și până să răspundă tribunul la întrebările comisarilor, zeci de oameni îl țin în brațel

Au urmat apoi vrăjbele cu toate viforele și cumplirile lor, iar tribunul Alexandru dela Budăi a fost tot în fruntea conducătorilor și a poporului, chiar și atunci, când bunul și blândul său părinte a fost răstignit de Săcui dela Bichiș, ca Hristos, și dus, să moară, pe lemnul de ocară al furcilor.

După vrăjbi Papiu se statornicește la învățatura mai înaltă în Viena. Și când într'o bună zi trimișii împăratului vin să-i aducă decorații pentru luptele în potruva Ungurilor rebeli, Papiu le răspunde:

— Spuneți stăpânului vostru, că numai înfășurat în vâl cernit aș putea să port aceste alămuri. Nu de jalea părintelui meu, care a fost spânzurat de Săcui la Turda, nici de a mamei mele, care mănâncă pită de cerșetoare, ci de durere, că neamul meu geme în aceleași lanțuri ca și înaintea de vitejeștile sale lupte penru libertate!

Mai târziu, Papiu Ilarianu, după celea mai înalte învățături în țara Italiei, urcă între frații săi primitori din Iași și București calea mai de cinste trepte, ajungând și *ministru* și *membru al Academiei Române*. Dar a rămas tot ceea ce fusese înainte: inimă aprinsă de patriotism românesc și muncitor neobosit în ogorul de înălțare al neamului său. Ardealul nu l-a uitat niciodată, precum n'a uitat nici sătșorul din inima Câmpiei, de unde plecase. Și dacă n'a putut să trimită aur și bani sunători spre cei scumpi ai sufletului său, în cărțile sale de istorie și-a turnat toată strălucirea minții, ca să arate jertfele iobăgimii ardelenesti pentru izbânda României. Mai mult și decât atâta: când soarta crudă l-a lovit cu cea mai crâncenă boală omenească, în puținele clipe senine pe cari le-a mai avut, s'a cerut să moară și să fie îngropat în pământul Ardealului scump. A murit la Sibiu și a fost înmormântat lângă biserică unită de peste rău, în anul 1879.

Acesta este bărbatul, pe care îl pomesc azi ecteniile duiosae în biserică din Budăiul de câmpie. Nu știm cine va mai aprinde acolo o luminare de parastas, pe lângă preoții și țărani din sat și din Im-

prejurimi. Una însă știm fără îndoială: legionarii dela 1848—49, și tribunii și conducătorii, și cei cari s'ar mai afla în viață și umbrele celor demult călătoriți pe drumul veșniciei, sunt acolo și cu gândul și cu inima! La parastasul celui mai înflăcărat dintre tribuni!

A. Melin.

Plantați malurile apelor.

În multe ținuturi, pământurile au fost despădurite până aproape de malurile apelor, numai pentru ca oamenii să câștige cât mai mult pământ roditor, bun pentru agricultură.

Din cauza despăduririlor, pământul a rămas fără nici o întărire. Ușor poate să fie ros de ape și prăbușit. Așa că agricultorii cari au pământuri pe lângă ape, într-una sunt amenințați de pagube.

Ca să nu se întâmple prăbușiri de maluri și ieșiri de ape, e bine ca malurile apelor să fie plantate. Cei mai buni arbori cari se pot planta pe malurile apelor, sunt sălcile, arinii și plopii.

Odată împădurite malurile, nu se vor mai prăbuși și furia apelor nu le va mai atinge, iar semănăturile de pe margine nu vor suferi.

O femeie oarbă răsturnată de un automobil își capătă vederea.

În orașul Bratislava, un automobil a trecut pe drum cu iuteală foarte mare. Pe drum mergea și o femeie oarbă. Automobilul nu a putut să încunjure femeia și lovindu-o cu putere a oborât-o jos. Șoferul înspăimântat a oprit automobilul și a sărit să ridice femeia. Aceasta însă, când s'a ridicat dela pământ, a început să rădă și să strige veselă îmbrățișând pe șofer. Ce se întâmplase? Femeia a fost 11 ani oarbă și acum, lovită de automobil, a suferit o zgudătură așa de puternică, încât într-o clipită și-a recăpătat vederea.

Doctorii din Bratislava își sfarmă capul să tâlcuiască, cum s'a putut ca această femeie, pe care ei de 11 ani n-au putut-o vindeca, acum o lovitură de automobil a putut să-i de-a vederea.

Apostolul Duminicii.

Duminica XXV după Rusalii, sau a X-a după Înălțarea sf. Cruci. (4 Decembrie 1927) — Efeseni 4, 1—7.

Fraților, rogu-vă pe voi eu, legatul întru Domnul, cu vrednicie să umblați în chemarea, la care sunteți chemați, cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste.

Sf. Pavel îi roagă pe Efeseni, să umble cu vrednicie în chemarea, la care sunt chemați, și care nu este alta decât împărțirea cu Hristos, prin care creștinii devin casnici ai lui Dumnezeu. Iar ca Efesenii să-i împlinescă mai sigur rugămintea, le aduce aminte, că el este legat întru Domnul, adevărat este prins, aruncat în temniță și legat cu lanțuri grele, la mâni și la picioare. Dacă el este gata să sufere pentru Hristos temnița, Efesenii barămi în chemarea lor să umble. Să umble cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste.

Nevoiți-vă a păși unirea spiritului prin legătura păcii.

Faceți tot ce vă stă în putință ca să păziți unirea și dragostea între voi, ceea ce numai prin puterea Spiritului Sfânt puteți face, care să umplă inimile voastre ale tuturor, iar aceasta numai așa o veți putea face dacă veți păstra întru voi legătura păcii neștirbită.

Un trup și un spirit, precum și chemați sunteți întru o nădejde a chemării voastre.

»Un trup« este un trup tainic al lui Isus Hristos, adevărat o singură biserică. »Un spirit«: unitatea bisericii o săvârșește Spiritul Sfânt. Dupăcum fiecare trup are un singur spirit, așa și trupul cel tainic al lui Hristos are pe Spiritul Sfânt, care străbate toate mădulările bisericii, adevărat pe toți credincioșii, și face ca biserica să fie o singură unitate. Fiți un trup și un spirit, precum și chemați sunteți întru o nădejde a chemării voastre, adevărat în nădejdea vieții de veci.

Un domn, o credință, un botez, un Dumnezeu și Tatăl tuturor, carele este peste toți și prin toți, și în noi toți.

Numai un domn este, așa dupăcum și cântăm la sfânta liturghie: »unul sfânt, unul Domn Isus Hristos«, carele el singur ne-a mântuit pe noi oamenii din moartea păcatului. Credința încă numai una poate fi, una și nedespărțită, precum una și nedespărțită a fost și credința Evreilor cari-l așteptau pe Mesia. Un botez trebuie să fie, pe care numai aceia-l pot primi cari cred cu tărie în unul sfânt, unul domn Isus Hristos, care este Mesia sau Răscumplătorul sau Mântuitorul atât de mult făgăduit al lumii. »Un Dumnezeu și Tatăl tuturor«: căci toți suntem fiii aceluiaș Dumnezeu și deci frați împreună. Și acest Dumnezeu este »peste toți«, dupăcum zicem după »Tatăl nostru«, că a ta este împărăția și puterea și mărirea. De această putere și mărirea atarnă toate vredniciile și slujbele din biserică. Ceice poartă astfel de vrednicii, trebuie să recunoască pururea puterea, mărirea și împărăția lui Dumnezeu. El este mai departe »prin toți«, pentru că Dumnezeu lucră prin toate mădularele trupului tainic al lui Hristos, care este biserica, cu ajutorul harului pe care ni-l-a câștigat. »Dumnezeu este în sfârșit « în noi toți prin aceea că Spiritul său cel Sfânt locuiește în toți credincioșii.

Iară fieștecărui din noi i-s'a dat darul după măsura darului lui Hristos.

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Craii dela Răsărit

sau Căntecele Irozilor la Nașterea Domnului.

În preajma sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului ni-se cere întotdeauna o carte pentru »Irozi«, care să fie scurtă, limpede și ușoară de învățat de către tineretul de prin sate. Căntecele de Irozi cari se obișnuiau în anii mai de demult, astăzi sunt în mare parte uitate. Iar cărțile cari se mai găsesc încă, au foarte adeseori, versuri încalcite și greoaie, pe cari nu le înțeleg nici cei cari le spun, nici cari le ascultă. Astfel, îndemnați de numeroasele cereri ale tineretului dela țară, care, din fericire, se simte încă atras de bunele și frumoasele datini din bătrâni, am ales și am alcătuit, după *Anton Pann* și după *alte izvoade vechi populare*, un text care ni-se pare mai apropiat de graiul, de versul și de gustul poporului. Si am adăos, la urmă, și unele îndrumări pentru îmbrăcăminte și ținuta Irozilor, spre folosul celor ce vor să facă jocul pios al Craiilor. Acestea îndrumări sunt izvodite tot după cum am auzit că era obiceiul și tipicul în bătrâni.

PERSOANELE:

Irod, regele Iudeilor

Valtasar

Gașpar

Melchior

Ingerul

Călugărul

craii dela Răsărit

Ciobanul
Ostașul

CÂNTAREA ÎNTĂI

— O cântă toți, împreună —

Mărire 'ntru celca 'nalte,
Toate stelele să salte;
Salte ceriul și pământul
Și laude tot cuvântul:
Intru cei de sus mărire
Și pe pământ păciuire.
La toți oamenii să fie
De-acum până'n vecie!

Ingerul

Se apropie de cioban, care stă culcat lângă ușă.

Scoală, ciobane, nu dormi
Că somnul nu-ți va folosi
Și mergi la Viflaim, degrabă,
O, păstorule, de 'ntrebă,
Și acolo vei afla
Că s'a născut Mesia.
Dacă nu mă crezi pe mine
Iată steaua care vine!

Ciobanul

Se trezește încet, se ridică într'un genunchi și frecându-se la ochi, spune rar și răspicat.

Ciudat vis am visat
Îndatăce m'am culcat.
Să mergem, la Viflaim
Pe Mesia să-l găsim.

Uite, ceriul s'a aprins,
Să mergem că nu e vis..!

CÂNTAREA A DOUA.

— O cântă iarăș cu toții —

Tot omul acum să salte
Cu glas de cântări înalte
Și să strige cu tărie
Glas mare de bucurie:
„Astăzi se naște Hristos
La tot omul de folos!“

Ostașul

Merge în fața lui Irod și, salutând militărește, spune:

Prea puternice și mare împărat,
S'a lăsit aseară veste în cetate,
Că trei craii din Răsărit au sosit cu grabă
Și pe cine întâlnesc întrebă:
— Nu știți unde s'a născut
Un crai tinăr de curând?
Dar a răspunde la a lor întrebare
Nimenia nu e în stare!

Irod

Mergi de-i caută și-i chiamă,
Să-și dea ei aicia seamă,
Ce crai și de unde sânt?
Ce caută și pe cine,
Fără voie dela mine,
Aici, în al meu pământ!

Domnul nostru Isus Hristos ne-a câștigat comorile harului prin moartea sa de pe cruce și tot el este și Domnul și împărtășitorul harului. Iar el împărțește harul în diferite chipuri, unora le dă mai mult, altora mai puțin. Aceasta însă nu strică unitatea bisericească, ci dimpotrivă o întărește, dacă fiecare și-l folosește spre binele trupului tainic al lui Hristos.

* * *

»Un domn, o credință, un botez«. Cuvintele acestea ale sfântului Pavel ne sună și nouă Românilor, cari suntem împărțiți în trei credințe, unii fiind catolici și uniți cu trupul tainic, adică cu biserica adevărată, al Domnului Hristos; alții trăind despărțiți și neuniți cu ea, cu toate acestea însă numindu-se ortodocși adică dreptcredincioși, iară cealaltă parte, pocăiții sau mucării (baptiștii anobaptiștii), trăind într'o credință și mai rătăcită.

Domnul nostru Isus Hristos numai o singură credință a propovăduit, numai o singură biserică a întemeiat, și aceia i-a dat anumite semne de pe cari oricine o poate cunoaște, numai voință să aibă. Semnele acestea sunt, despre cari mărturisim în Credeu, și anume că ea este una, sfântă, catolică și apostolică.

Biserica noastră catolică este una în credință pentru că toți catolicii de pe rotogolul pământului una și aceeași credință o mărturisesc și au mărturisit-o totdeauna, dela Hristos și până în zilele noastre, pe când biserica neunită astăzi nu mărturisește aceeași credință pe care a mărturisit-o în săboarele ecumenice dela Lion (1274) și dela Florența (1439), iar pocăiții sunt și azi împărțiți în mai multe credințe. Biserica noastră este una și în ce privește capul, pentru că cu toții ne supunem aceluiaș cap, Papei dela Roma, care este urmașul sfântului Petru, corifeului apostolilor, pe când neuniții au în diferite țări diferiți capi, cari nu se pot înțelege unii cu alții, iar pocăiții nici ei nu știu cine le este capul.

Biserica noastră catolică a avut sfinți în toate vremurile și-i are și astăzi, dovadă că Papa dela Roma aproape în fiecare an declară noi sfinți, pe când biserica neunită, dela marea desbinare din 16 Iulie 1054 încoace, nu ne poate arăta nici un sfânt nou, iar pocăiții cu atât mai puțin.

Biserica noastră catolică totdeauna s'a numit și se numește catolică, adică universală sau obștească, pentru că e lătită pe întreg rotogolul pământului, pe când cea neunită numai la popoarele slave, între cari ele ne numără și pe noi, cu toate că noi suntem urmașii falnicilor Romani, Daci și Celți, iară cea pocăită abia acuma începe a se lăți.

Biserica noastră catolică mai este apoi și apostolică, pentru că apostolii au întemeiat-o, învățatura apostolilor o propovăduiește și astăzi, și Papa, mitropolitii, episcopii și preoții urmașii apostolilor sunt. Biserica neunită este ruptă, prin patriarhii Fotie (861 d. Hr.) și Cerularie (16 Iulie 1054), de biserica Romei, singura apostolică, și astfel nu mai are legătură cu apostolii, așa după cum nu are mlădița tăiată cu rădăcina viei. Biserica neunită nu mai crede ceace au crezut marii dascăli ai lumii, sfinții Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de aur, cari toți au recunoscut pe Papa dela Roma cap al bisericii; nu crede ceace au crezut sf. Ireneu, sf. Ambroziu, sf. Ieronim și alți mari sfinți ai bisericii. Despre pocăiți apoi nici nu mai vorbim, pentru că ei nu primesc sute de învățături de ale apostolilor, ci numai pe acelea cari le convin.

»Un domn, o credință, un botez« este deci dragi cetitori; domnul este unul sfânt, unul domn Isus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu, Tatălui, Amin; credința este cea una, sfântă, catolică și apostolică pe care o mărturisim în Credeu; iar botezul este acela pe care l-am primit ca copii mici, care lasă în sufletele noastre urmă neștearsă, și astfel nu mai este iertat să-l repetăm.

Să ținem la acest un domn cu aceeași dragoste mare și nefățărită, cu care ținem și la credința noastră, pe care nu am schimba-o pentru cât bun e în lume, pentru că este aceea propovăduită de însuși Mântuitorul. Iar aceia dintre Români cari mărturisesc altă credință, datori sunt să cerceteze cu toată râvna care este credința cea adevărată și îndată după aceea să se desbare de credința greșită.

IULIU MAIOR.

O minunată pildă de dragoste față de Casa Domnului. Credincioșii unei parohii catolice din Jugoslavia au luat de curând hotărârea, să-și zidească o nouă biserică. Au făcut deci, după obicei, repartiție pe toți capii de familie și au adunat o sumă frumoasă. Cu banii strânși au cumpărat materialele de lipsă, au tocmnit lucrători și urma acum să se apuce de lucru, pe la începutul toamnei. Pentru căraturul cărămizilor nu li-s'au mai ajuns însă banii. Și cum poporeni sunt cei mai mulți oameni săraci, fără cară și fără vite, ce s'au socotit? Într'o bună dimineață s'au tras clopoțele la bisericuța cea bătrână și s'au adunat toți credincioșii din sat, cu bătrâni, cu tineri cu mueri și cu copii, în curtea bisericii. Preotul și-a pus patraștrul după cap, crâșnicul a luat praporul cel mare, ca la procesiuni, și, întreagă comuna a plecat în șir frumos, spre gara din apropiere, unde sosiseră cărămizile pentru biserică cea nouă. Sosiți acolo, au luat cu toții câte-o cărămidă două în brațe și au plecat înapoi; în acelaș rând, spre sat, cântând cântări sfinte și cârând cărămizi pentru noul lăcaș dumnezeesc. Acelaș lucru l-au făcut în mai multe zile dearându-l, luând în procesiune și carăle pe cari le-au avut. Astfel, în puțină vreme cărămizile și materialele au fost cărate toate și zidirea a putut să se înceapă cu bine. Așa creștini să dea Dumnezeu în toate satele și în toate țările!

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Ostașul

Către Crai, salutând ca mai înainte.

Voi, crailor preacinstiți,
Vă rog să binevoșiți,
Să vă luați osteneală
Pân' la împăratul Irod
Unde s'a strâns mult norod
Spre a voastră socoteală!

Irod

Către Craii cari s'au înșiruit în fața lui:

Vitejilor dela Răsărit,
Pe la noi de ce-ați venit?
La Rusalim ce umblați
Și pe cine căutați?

Baltazar

Impărate prea vestite,
Multe zile fericite
Pe tine să te 'ntâlnească!
Văzând a noastre vesminte
Nu poți să-ți aduci aminte
Că suntem și noi viță 'mpărătească?
Noi suntem trei Magi călători
Toți ca frații iubitori,
Cari de un an și mai bine
Umblăm prin întinsa lume,
Văi, coline neumblate,
Și păduri nedesfundate,
Pretutindenea călcăm
Și de-un copil întrebăm.

Din Persida am plecat
C'o stea ce s'a arătat
Pe ceriul inseninat.
Aicea dac'am ajuns
Steaua'n nori ni-s'a ascuns.
Și ne-a fost a ne plimba
Și prin oraș a 'ntreba:
— Unde s'a născut — zicând —
Un crai tinăr de curând?

Irod

Foarte mă prinde mirare
De a voastră întrebare!
Ce 'mpărat poate să fie
Într'a mea împărăție,
Care aici să se nască,
Pe mine să mă zmintescă?
Aici, în pământul meu,
Singur împărat sunt eu,
De care cu groază mare
Toată lumea frică are!
Dar către voi, iubii frați,
Cari vă ziceți împărați,
Nu-s potrivit și nici rău,
Ci a vă sluji eu vreau.
Și voi face întrebare
La preoți, la cel mai mare,
Scriptura să ne-o cetească:
Ce 'mpărat va să se nască?
Dar, vai de-a voastră cunună,
De mă purtați cu minciună!

Gaspar

O, 'mpărate, să trăiești
Și mulți ani să stăpânești!
Dar, de minciună nu ne face,
Că nu știi 'n scripturi ce zace.
Noi suntem Magi prea'nvățați
Cu minciuna ne dedați,
Și aici dac'am venit
N'avem gând de viclenit,
Ci chiar de adevărit
Graul stelei ce-a lucit
Departa la Răsărit,
După care ne-am pornit,
Precum spune prorocia
Că se va naște Mesia.

Irod

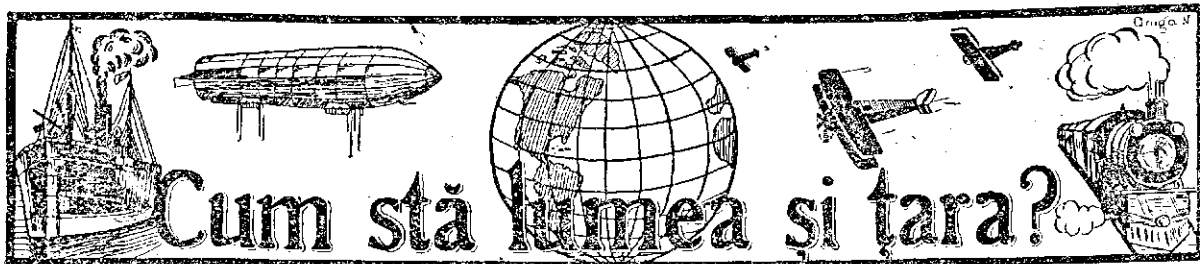
Către Călugăr, în vreme ce Craii se trag înapoi, la locurile de mai înainte:

O, părinte
Preacinstite,
Nu ști tu, ce va să fie
Cu această prorocie?
Într'a mea țară 'mpărătească
Ce împărat va să se nască?

Călugărul

Răsfoind în cartea bătrână pe care o poartă la subuoară:

Ba imi aduc și eu aminte
De oarecare cuvinte.
Știu foarte bine și locul

Ce mai e nou în politică?

Incordarea dintre partidele din opoziție și guvern se face tot mai înverșunată. Adunarea dela București a Comitetului conducător național-tărănesc.

Intre partidele din împotrivire și între guvern treaba merge tot spre înverșunare. Național-tărăniștii sunt foarte năcăjiți și turburați pentru oprirea adunării dela Alba Iulia, care era să se țină în ziua de 20 Noemvrie. Năcazul a crescut și mai mare, când a fost oprită și adunarea ce era chemată, în loc de Alba Iulia, la București, pe aceeași zi. Guvernul a spus că adunare de popor și de mulțimi nu îngăduie nici la București, decât doar în stat al conducătorilor cu delegați mai puțini de prin județe.

Prin această opreliște s'a turnat și mai mult ulei pe focul de împotrivire, ce arde în tabăra opoziției. Asupra opreliștei din urmă a ridicat glas în parlament d. Madgearu, secretarul general al partidului național-tărănesc, și răspunsul l-a dat tot d. Duca, ministrul treburilor din lăuntru.

— Noi vom protesta tot deauna, de câteori ne veți opri să ne adunăm, potrivit libertăților din Constituție! — a zis d. Madgearu.

— Și noi Vă vom opri totdeauna până veți rămânea în echivocul în care vă găsiți acum (adică de-a nu arăta pe față gândurile ce aveți) — a răspuns d. ministru Duca.

Înțelesul sfezii acesteia ar ieși așa: Deoparte național-tărăniștii spun că n'au

altă țintă decât răsturnarea guvernului. Guvernul susține de cealaltă parte, că național-tărăniștii pot să aibă și alt gând, pe care nu-l dau limpede pe față și care ar primejdi liniștea și întocmirea de azi a țării. Pentru acest lucru s'a votat și legea pe care am publicat-o în numărul de mai înainte al gazetei noastre.

Toată încordarea se învârtă deci, în jurul celor de mai sus. Guvernul nu îngăduie nimic, partidul național-tărănesc nu lasă. Și lupta-i la cuțite, cum s'ar zice. Sau la: care pe care.

Comitetul național-tărănist a ținut un sfat în ziua de 20 Noemvrie.

Ca să-și poată spune cuvântul său în urma întâmplărilor și luptelor în curs, partidul național-tărănesc a chemat pe ziua de Duminică 20 Noemvrie un sfat al conducătorilor, atât acelor din București, cât și a câte 2 delegați de prin județe. Sfatul s'a și ținut și n'au putut avea intrare acolo decât cei ce aveau hârtii și delegații în regulă. În această adunare au ținut cuvântări dd. Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Vaida Voevod, Demetriu Dobrescu și alții. Iar la urmă s'a votat o hotărâre mai lungă, din care iese că partidul național-tărănesc va duce mai departe lupta înepuțată.

Ce s'a hotărât în adunarea dela București.

Comitetul central executiv al partidului național-tărănesc întrunit la București în ziua de 20 Noemvrie, împreună cu parlamentarii și delegații tuturor organizațiilor județene, ascultând expunerea d-lui I. Maniu, președintele partidului, asupra situației politice interne și externe, și examinând împrejurările în care se găsește țara și pericolele la cari ea este expusă:

1) Protestează cu legitimă revoltă împotriva măsurii ilegale și contrară așezămintelor noastre fundamentale, prin care guvernul a interzis ținerea congresului general al partidului convocat la Alba Iulia pe ziua de astăzi.

Infierază acțiunea provocatoare a guvernului, care abuzând de puterea executivă ce deține, voeste să impedece funcționarea normală a organizațiilor politice de partid, absolut necesare în mecanismul vieții constituționale;

Cere și dă depline puteri comitetului de direcție să convoace din nou congresul partidului tot la Alba Iulia, la data ce o va fixa, luând măsurile convenite pentru ca congresul să poată fi ținut potrivit statutelor.

2) Constată că guvernul liberal prin introducerea cenzurei, prin suprimarea dreptului de întrunire, prin impunerea unei legi inchiuzitoriale, care abrogă drepturile și libertățile cetățenești, și prin imixtiunea puterii executorii ce deține, asupra puterii judecătorești, având în sprijinul său numai un parlament făurit prin baionete și furturi de urne, — a turburat funcționarea regimului constituțional în vigoare, introducând în mod fățiș și îndrăzneț dictatura.

Constată, că prin acest regim de dictatură guvernul primejduiește interesele vitale ale țării și liniștea ei internă, compromițând totodată bunul ei renume în afară.

Comitetul executiv amintește că partidul național-tărănesc și-a făcut datoria de a atrage, încă dela 27 Iulie, prin declarația citită în parlament de președintele partidului, atențiunea

Spus de Varlaam prorocul:
În ViŃlaim are să vie
A lui Mesia 'mpărăție!
Căci scris este:
Tu ViŃlaim, pământ al Iudei
Mai mic nu ești în evreime
Ci, precum ales e din vechime,
Vei odrăslî pistor, temut de farisei!

Irod

Intorcându-se spre cei trei Crai:

Craior veniți la mine
Cu daruri să vă 'ncarc bine;
Incetați a mai străbate
Cărări lungi, nenumărate,
După o stea rătăcitoare
Vouă de rele-aducătoare.
Nu vă lăsați în amăgire
Căci este lucru peste fire
Ca biata stea să vă vestească
O naștere împărătească!

Melchior

Impărate, ce ne îmbii cu toate,
Să aibi tu, la mulți ani, sănătate,
Înzădar te mai ostenești
Pe noi să ne rătăcești!
Căci noi suntem soli cu credință
Ș'avem o sfântă făgăduință,
Pe care s'o călcăm nici decum nu voim
Și daruri dela tine nu primim!
Ci, mai bine, ne îndreptează,

De ști, la împărăteasca rază!
Astfel prietin ne poți fi,
Dar umblând a ne amăgi
Avem, și noi, oaste împărătească
Cu a ta să se 'ntâlnească!

Irod

Mănios și răstit, către cel de mai înainte:

Dar tu cu astfel de cuvinte
Cerți pe-al Judeilor părinte?
Nu te temi, în defăimare,
De-ascuțitu-mi paloș tare?
(Scoțând sabia și amenințând)
Ce poate să se repeze
Ș'al tău cap să ți-l reteze?
Singur eu în astă lume
Sunt Irod, cu groaznic nume,
Pe care când îl aude
Și paserea 'n nori s'ascunde!

(Către toți Craii)

Dar voi, năluci pământene,
Din unghiuri răsăritene,
Cari cu-atâta îndrăznire
Cercați a mea stăpânire
Și cu-a voastră clevetire
Împingeți în rătăcire
Pe poporul din Judeia
Ca să creadă în Mesia...!
Răi și barbari fără minte,
Mă ispițiți prin cuvinte.
Când v'aș putea fi părinte!
Voi așa mă defăimați?

Și nici nu vă rușinați?
De pedeapsă nu visați?
Că eu pot să dau porunci
Ca să fiți supuși la munci...!

Gaspar

Dar tu, Iroade, ce gândești,
Nouă de munci ne pomenești?
Ca și cum am avea frică
De biata-ți inimă mică!
Nu ne vorbi de porunci
Că o să ne pui la munci
Că de-o fi pe vitejie
O să-ți dăm și noi urgie!
Cu oștile te-om ocoli
Și țara ți-om cutropi...!

Uf, astronoame Valtazar,
Sloboade și al tău jar,
Cu cătran și cu pucioasă
Ca pe-acest tiran să-l arză
În Hristos și el să crează,
Să-l vedem că se botează!

(Urmează)

Un interesant caz de divorț în Polonia. Soția călăului polonez Malinowski a început proces de divorț împotriva soțului ei, fiindcă acesta nu mai câștiga nimica afară de plată. Cauza este că, de câte ori judecătoriiile din Polonia judecă pe cineva la moarte, președintele republicii îl iartă.

naltei Regențe asupra urmărilor grave ce pot decurge din menținerea acestui regim.

In consecință, invită comitetul de direcție să întreprindă cea mai hotărâtă luptă pentru înlăturarea acestui regim dictatorial și pentru intronarea legalității și a ordinii constituționale.

3) Constată, că guvernul liberal, prin politica sa economică și socială, paralizează forțele productive ale țării, pauperizând toate categoriile sociale; anarhizează și corupe aparatul administrativ și duce la dezagregare forțele vii ale națiunii.

In consecință consideră ca o necesitate imperioasă înlăturarea imediată a acestui guvern și efectuarea unor alegeri libere care să facă cu putință ocrotirea dreaptă a intereselor populare printr'un guvern ieșit din voința nesilită a țării.

4) Hotărăște lupta cea mai dâră în scopul rezilierii acestor stări dureroase și pentru salvagardarea intereselor superioare ale națiunii. Invită comitetul de direcție să uzeze în acest scop de toate mijloacele legale parlamentare și extraparlamentare. Iar pentru cazul când guvernul ar stărui pe calea ilegalităților și abuzurilor de putere — să pregătească și să organizeze rezistența cetățenească.

5) Exprimă conducerii partidului mulțumirile sale pentru activitatea dezvoltată dela înlăturarea fuziunii și reînviind-i încrederea, îi dă mandat, să ia și în viitor toate măsurile ce va crede de cuviință pentru aducerea la îndeplinire a programului partidului și a hotărârilor de mai sus.

Rusia în mare clocot.

Focul care mocnește de atâția ani pe vatra uriașă a Rusiei, începe iarăși să se învâlvoreze. Bolșevici au început să se ieie de cap ei de ei. S'a ivit o ceartă mare între conducători și celea două partide au ajuns iarăși la puști și la mitraliere. In partea de miazăzi a Rusiei, pe la Odesa, a izbucnit revoluția. Sătenii ruși s'au răscolat și au pornit în potruva orașelor. Trupele roșii împușcă în mulțime. Vapoarele rusești dela Sevastopol au plecat spre o țintă necunoscută. Siguranța noastră a aflat, că în Marea Neagră umblă vapoare rusești de război, cari nu se știe ce gânduri au. Din pricina lor un vapor al nostru, care se întorcea din Egipt, a sosit la Constanța noaptea, cu toate luminile stinse, ca să nu fie simțit de Ruși.

Se spune că bolșevicii sunt întărâtați mai cu seamă împotriva lui Trozki și a partizanilor lui. Și-a găsit deci, și el, be-leaua!

Furtuni cumplite în America.

In ziua de Joi, 17 Noemvrie, s'a deslănțuit asupra statului Washington din America o furtună grozavă. In deosebi vântul a făcut pustiiri mari. S'au prăbușit o mulțime de case chiar în capitală, aproape de palatul președintelui american. Dărâmurile au ucis și au rănit o mulțime de oameni.

Viermi primejdioși în grâne.

In județele Prahova, Buzău și Putna din vechiul regat, s'au ivit în sămănăturile de grâu niște viermi foarte periculoși, cari fac stricăciuni mari. Oamenii s'au învâlvorât să ivirea viermilor se datorește lipsei de ploaie. In potruva lor, proprietarii încearcă să lupte cu sulfat de cupru (piatră vânătă) și ou petrol.

Dela Asociațiune.

Marea noastră tovarășie pentru luminarea și învățătura poporului român își ține adunarea anuală la Sibiu, în 4 și 5 Decemvrie.

Convocare.

In înțelesul §-ului 22 din statute, membrii „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, Astra” se convoacă la adunarea generală ordinară, ce se va ține în Sibiu, în zilele de 4 și 5 Decemvrie, 1927 cu următorul program:

Duminecă, în 4 Decemvrie 1927.

La orele 10, serviciul divin în bisericile românești, urmat de Parastas în memoria M. S Regelui Ferdinand I.

Orele 12. Ședința I, cu următoarea ordine de zi: 1. Deschiderea adunării generale; 2. Discurs comemorativ: † M. S Regele Ferdinand, rostit de dl Dr. I. Lupaș; 3. Inscierea delegaților prezenți ai despărțămintelor; 4. Inscierea delegaților, autorităților și societăților culturale surori și mulțumiri pentru prezența lor, într'o singură alocuție a președintelui „Astrei”; 5. Raportul general al comitetului central, pe anul 1926*) și completarea § 2 din Statute (cu Raport special); 6. Alegerea comisiunilor pentru: a) examinarea raportului general pe anul 1926, b) cenzurarea socotelilor pe anul 1926 și a proiectului de buget pe anul 1928, c) inscierea de membri noi, d) întregirea comitetului central, e) examinarea propunerilor intrate în termenul reglementar.

Luni, în 5 Decemvrie.

La orele 10: Ședința a II-a, cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul comisiei alese pentru examinarea raportului general și a completării § 2 din statute și propunerile acestei comisii; 2. Raportul comisiei încredințate cu cenzurarea socotelilor și proiectului de buget; 3. Raportul comisiei pentru inscierea de membri noi; 4. Propunerea pentru întregirea comitetului central; 5. Raportul comisiei pentru examinarea propunerilor intrate în termenul reglementar; 6. Fixarea locului pentru ținerea adunării generale în anul 1928; 7. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

După prânz, la orele 16: Ședința festivă a secțiilor științifice-literare.

Sibiu, din ședința plenară a comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, Astra”, ținută în 13 Noemvrie 1927.

Vasile Goldiș,
președinte.

Romul Simu,
secretar.

Serbarea zilei de 1 Decemvrie.

— Circulara Asociațiunii către despărțăm. sale —

„Ziua Astrei” iarăși se apropie!

După cum prea bine știți, societatea noastră a hotărât ca ziua în veci neuitată de 1 Decemvrie, când toată suflarea românească prăsnuește proclamarea unirii Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu patria mamă (1 Dec. 1918) să fie „ziua Astrei”.

Ziua aceasta e hărăzită reculegerii sufletesti, receptivității celor întâmplare în timpul mai nou, dar și mai îndepărtat, ca — cu puteri înnoite — să pornim la drum, spre propășirea obștească.

Astfel de pietri de mlezuină culturală, socială, prind bine, pentru că așa se cimentează,

*) Eventualele propunerii au să fie înaintate, în scris, prezidiului „Asociațiunii”, Sibiu, Strada Șaguna Nr. 6, cu 8 zile înainte de adunarea generală.

ideile sănătoase, valoroase, cari trebuie să intre în patrimoniul sufletesc, în vistieria ce nu se poate fura, — de aceea oricare român ce se respectă își va ține de datorință de a contribui ca clipele trăite în decursul zilei de 1 Decemvrie să fie și de astădată o sărbătoare sufletească.

Intrați în legătură cu forurile bisericesti, școlare, administrative și militare și rugați-le să vă dea tot sprijinul pentru reușita cât mai desăvârșită a conferențelor, șezătorilor culturale-literare, a festivalurilor artistice, ce vor urma după serviciul bisericesc, în centrul și în toate comunele despărțământului Dv.

Pe baza permisului obținut dela Ministerul Sănătății și Ocrotirilor sociale Nr. 14784 din 26 Martie 1926, avem dreptul să întreprindem o chetă, să adunăm bani în ziua de 1 Decemvrie, pentru propaganda noastră culturală.

Suntem siguri că — apelând la tineret, domnișoare, eleve, elevi, — dar și la cei vârstnici, o să găsiți și la Dv. o gardă întreagă de entuziaști propagatori ai scopurilor „Astrei” cari să adune bani pentru un scop atât de mareș.

Sumele încasate rămân la dispoziția despărțământului, rugându-Vă a ne raporta despre rezultat.

O conferință cu tema „1 Decemvrie 1918” a apărut în Biblioteca noastră populară, scrisă de secretarul nostru administrativ, dl Romul Simu.

Vă rugăm să Vă dați toată truda ca „ziua Astrei” să corespundă așteptărilor noastre și să ne raportați ulterior despre decursul serbarilor, atât din centrul despărțământului, cât și din comunele de pe teritoriul despărțământului.

In numele Comitetului central:

Dr. O. Russu,
vice-președinte.

Romul Simu,
secretar.

Vindecarea boalei de gură și picioare la vite.

Când vitele sufer de boală de gură și picioare, trebuie să se facă toate încercările ca vitele să se vindece. Cel mai bun leac în contra acestei boale este *iodul*. Se întrebuintează amestecându-se o parte de iod cu două părți *iodură de potasiu* în apă destilată. Atât iodul cât și iodura de potasiu și apa destilată se capătă în farmacie. Acest amestec se bagă cu ajutorul unei mici pompe în vâna gâtului, numită vâna jugulară. Se bagă de obicei 100 grame din acest amestec. Vita poate răbda însă și 200—300 grame.

Vitele cărora li s'a băgat în vâna jugulară acest amestec, totuși nu pot să fie ferite de boală. Așa că iodul numai combate boala după ce s'a ivit, dar nu ferește de boală.

Mai bine e, ca îndată ce s'a ivit boala, să se molipsească toate vitele cu germeni de boală din balele sau sângele vitei bolnave și numai după aceea să se îngrijească cu iodul.

Darea ce o plătesc arendașii crescători de oi.

In înțelesul legii dărilor, toți acei proprietari cari se ocupă în locul întâi cu agricultura, iar creșterea oilor este numai o ocupațiune de a doua mână, nu sunt datori să plătească darea așa numită comercială. Dacă însă proprietarii sau arendașii de pământ, se ocupă în locul întâi cu creșterea oilor sunt datori ca deosebit pe lângă darea de pământ, să mai plătească și darea comercială.

MAI NOU.

A murit Ion I. C. Brătianu.

24 Noembrie.

Azi dimineață, la ceasurile 8, o știre telefonică sosită dela București, vestește că Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri, a încetat din viață, în urma unei boli grele. Se îmbolnăvise în timpul din urmă de amigdalită (umflarea mandulelor sau gâlcilor) și, în noaptea de Miercuri spre Joi, a trebuit să fie de două ori operat. Știința doftorească n'a mai putut ajuta însă nimic și,

la ora 7 fără un sfert,

primul ministru și-a dat sufletul, după ce mai înainte fusese cuminecat de către parohul bisericii Amza.

Indată după ce s'a constatat moartea marelui bărbat de stat, Inalta Regentă a însărcinat cu prezidenția consiliului pe d. Vintilă Brătianu, care a și depus jurământul împreună cu toți ceilalți miniștri

Răposatului i se va face îngropăciune națională. Și va fi așezat în cripta familiară dela Florica, Duminecă în 27 Noembrie.

Un omor groaznic la București.

Sâmbătă dimineața s'a aflat în casa boierească din str. C. A. Rosetti 6 din București, tocată în cap cu săcurea, dna Maria Costescu și servitoarea ei. S'a constatat că ucigașul este un anumit Ion, un tânăr ardelean, care era în slujba dnei Costinescu abia de o lună.

Dna Costinescu era o doamnă bătrână de 70 de ani. Soțul ei fusese președinte la Inalta Curte de Casație. Este sora dnei Costescu Comăneanu. Are două fiice măritate, una cu d. Hagiopol, președinte la Curtea de Apel, și cealaltă cu dl maior Lohovary. Altele două fete i-s'au făcut călugărițe catolice și au plecat ca misionare în Chile (America de sud).

Averea moartei este prețuită la 50 milioane lei.

De urma ucigașului încă nu s'a dat.

A furat dela jandarmi. Un hoț isteț a furat dela postul de jandarmi din Odobești (Bacău) hainele unor jandarmi și 110 cartușe.

A furat aproape 6 milioane. Casierul Gheorghiu Dumitru dela gara Focșani a furat 5 milioane 934 mii 304 lei, trecând la socoți ca bilete stricate biletele de carton vândute călătorilor, încă din Ianuarie 1923 și până la Octomvrie 1927. A fost suspendat numai decât și predat parchetului.

Și la casieria gării Braila s'a furat. Casierii Protopescu și Constantinescu dela gara Braila au păgubit statul, ca și cel dela Focșani, cu aproape 10 milioane lei, și încă dela 1923, fără să-i fi putut descoperi cineva, până astăzi. Se crede că furturile din gara Braila sunt în legătură cu cel dela Focșani.

Muzeul Simu a fost dăruit Statului.

Este la București un muzeu foarte frumos și foarte prețios, care era până în zilele trecute proprietatea unui mare bogătaş din București, d. Simu. Acest muzeu, care se poate prețui la 40—50 milioane lei, dl. Simu l-a dăruit Statului Român. La preluarea muzeului au fost de față mai mulți miniștri și învățați. Dl ministru al artelor Lapedatu a ținut o frumoasă vorbire de mulțumire și apoi l-a felicitat călduros dl primministru I. I. C. Brătianu, care i-a predat și decorația „Coroana României” în gradul de mare cruce.

Dl Simu a intrat, prin acest dar al său, printre marii binefăcători ai neamului. Bunul Dumnezeu să-l trăiască la mulți ani.

Cercul studențesc „Târnava mică,” la București. Tinerii de prin satele județului nostru, cari învață carte mai înaltă la București, au o tovarășie a lor, zisă „cerc studențesc”, al cărei scop este să se ajute împrumutat și, când sunt pe-acasă, să facă serbări culturale prin satele județului. În ziua de 6 Noembrie cercul studențesc „Târnava mică” și-a ales conducători noi, cari sunt: Virgil Frățilă, președinte; Ștefan Galea, vicepreședinte; Ilie Precup, secretar; Grigorie Bianu, cassier; D-șoara Viorica Ungureanu și Pavel Budiu, membri în comitet; Marius Șmon și Vasile A. Popa, censori. — Dorim noului comitet spor și o cât mai rodnică muncă, vara în comunele ținutului care i-a născut și i-a crescut!

A căzut o stea la Odorheiu. În seara de 11 Noembrie, pe la ora 10, văzduhul s'a luminat deodată puternic. O stea rătăcitoare, numită meteor, a căzut la pământ, sguduind pământul. Dimineața lumea a mers să vadă steaua, care este destul de mare.

Italianii opresc jocurile celea noi.

Au pătruns și la noi în țară de vre-o doi ani, nește jocuri domnești, foarte puțin cuvințioase, cari se numesc „Charleston” și „Black-bottom”. Domnișorii și domnișoarele cari joacă aceste dansuri, își răsucesc picioarele ca cei apucați de alte celea, și sar ca niște tapi. Cui îi vede jucând, i-se face milă. Inșă moda-i modă și netrebnicele dansuri se lătesc mai rău ca pecinginea. O știre sosită din Roma spune, că prefectul din Chieti a dat de curând o ordonanță foarte aspră, prin care oprește tineretul să mai joace Charleston și Black-bottom, spunând că aceste dansuri sunt potrivnice și cu simțul religios și cu cel de frumuseță al națiunii italiene. Cine vrea să se facă de răs și de bajocură, poștească în țara negrilor sălbatici, cari au ghicit aceste jocuri! N'ar strica nici în orașele noastre asemenea ordonanțe.

Supta cu bandiții Mexicana. Două sute de bandiți au atacat Sâmbăta trecută micul oraș mexican Aquipam, unde au aprins zidirile publice, au jefuit și omorât pe locuitori. Au venit trupe de soldați cari s'au luptat cu bandiții, omorând dintre ei 40 de inși. Ceilalți au fugit.

Omor la o nuntă. În comuna Scobinți de lângă Iași era tocmai nuntă, când băiețandru Gh. Păucel, fiind beat, a ucis cu trei focuri de revolver pe prietinel său Ion Cozacu, care iubea pe aceeaș fată, pe care o iubea și Păucel. Ucigașul apoi s'a predat jandarmeriei.

Nefericiri eu trenurile. Luni, 14 Nov., s'au ciocnit două trenuri de marfă la halta militară din București. Amândouă mașinile au sărit de pe linie, și s'au sfărmat 10 vagoane, rămânând 4 răniți.

Pe linia Iuda—Tg. Mureș, între haltele Bereghia și Nazna, un tren de marfă încărcat cu sticlă, a eșit din șini, sfărmandu-se șapte vagoane și rămânând pe loc un mort și doi răniți.

Logodnă princiară. Principesa Maria a Belgiei se va logodi în curând cu prințul moștenitor al Italiei.

Antrax în județele de miază noapte ale Ardealului. În județele Satumare, Bihor și Maramureș s'a ivit între vite boala cea cumplită, care se zice antrax sau bubă neagră. Precum se știe, această boală, odată izbucnită, nu mai are leac și vitele sunt pierdute. Ea se leagă și de oameni și se arată în forma unui buboi negru, foarte dureros, care, nelecuit la timp, aduce moarte sigură. Oamenii o capătă belind vite moarte de antrax, ori mâncând carnea celor bolnave. În județele arătate mai la deal, au murit până acum, pe lângă vite numeroase, și vre-o 80 de oameni. Aceștia toți au căpătat boala din pieile vitelor moarte, căci lăcomia și prostia i-au îndemnat să nu asculte de poruncile primăriilor și au jupuit vitele căzute, ultuindu-și moartea și în vinele lor. Învățătura foarte tristă și pentru alții. Vitele moarte de antrax trebuiesc băgate în gropi adânci și turnat var stins peste ele. Inpotriva antraxului vitele se ultuiesc.

Din pricina scarlatinei la București s'a închis un liceu. La București sunt, după cum a arătat serviciul sanitar comunal, 132 de cazuri de scarlatină. După ce dintre aceste cazuri unele s'au ivit la liceul „Matei Basarab”, liceul a fost închis până în ziua de 22 Nov.

Un autobuz a căzut în Someș. Un autobuz din Cluj înainta cu iuțeala obișnuită pe podul Someșului din apropierea abatorului (unde se taie vitele). Deodată s'a stricat cârma și mașina s'a îndreptat către Someș. A rupt îngrăditura podului și a căzut în Someș cu călători cu tot. A fost o adevărată minune că nici un călător nu s'a înecat.

Focul dela fabrica Găinești. Dumineca trecută s'a aprins fabrica de cherestea Găinești de lângă Fălticeni, cea mai mare fabrică de acest fel din Moldova. Pagubele sunt de 25 milioane lei.

Au ars zeci de păduri. Lângă Focșani s'a aprins în 13 Noembrie pădurea obștei Câmpuri, arzând 15 hectare pădure.

În 18 Noembrie s'a aprins pădurea băncii Chrissoveloni din statul Vulcănescu, arzând 13 hectare.

În aceeași zi s'a aprins și pădurea locuitorului Andrei Fertaru din Nereju, arzând 10 hectare.

În noaptea de 13—14 Noembrie s'a aprins pădurea obștei din Reghiu, arzând 19 hectare. A ars 15 hectare de pădure din comuna Telița, Tulcea.

S'a mai aprins pădurea episcopiei Sf. Spiridon din Dumesti, arzând 25 hectare.

Au ars 70 hectare din pădurea dlui Florin Paion din com. Andreiaș, jud Râmnicul Sărat.

Apoi 100 hectare din pădurea dlui Mihail Orleanu, 20 hectare din pădurea dlui maior Orleanu. Pădurea statului Calfa din comuna Rohman, jud. Tulcea s'a aprins și au ars 45 hectare. Din pădurea dlui Leon Schwartz, satul Bucova, au ars 15 hectare.

Toate acestea într-o singură săptămână. Oricine va citi aceste știri, își va da seamă că nici nu poate fi vorba de altceva, decât de miste făcători de rele, cari își bat joc de averea românească.

Zăpezi mari în Germania. În Germania a nins ca și la noi zilele trecute. Se vede însă că acolo au fost zăpezi mai mari, pentru că trenul accelerat care mergea dela Berlin la Riga s'a înzăpezit în apropiere de Riga.

DE PRIN SATE.

Corul bisericesc din Sâncraia Almașului.

În ziua de 2 Septembrie a luat ființă cu ajutorul lui Dumnezeu corul mixt al Bisericii gr. cat. din com. Sâncraia Almașului (Topa Sâncraia). Acest gând, de a înființa un cor bisericesc pe 4 voci, ne muncia de mult, dar ne având cine să ne învețe am stat pe loc, cântând pe glasul gurii, cum se zice. Norocul însă a fost cu noi, căci în ziua de Tăierea capului sf. Ioan Botezătorul, mergând în comuna vecină (Așchileul-Mic) am întâlnit pe dl cleric din Blaj Răcășan Ștefan, care a primit cu bucurie însărcinarea de a ne învăța. Întâi ne-a fost cam greu, ne cunoscând notele și melodia, dar rând pe rând ne-am obișnuit, și acum mulțămim lui Dumnezeu putem cânta aproape întreaga liturghia de Buna, pe 4 voci. Până azi am cântat-o de 5 ori la noi în comună și odată în comuna Așchileul Mic.

La sfatul d-lui conducător ne-am cumpărat dela Blaj cărți de rugăciuni, toți (50 de coriști) câți suntem. Timpul de 3 luni cât am învățat acest cor a trecut foarte repede, datorită conducătorului care cu blândețea și bunetea sa ne-a învățat, ne-a cucerit pe toți, așa că am fi stat zile și nopți întregi la cor cu d-lui. Când vedea că suntem cam oboșiți ne mai spunea câte o glumă bună ba câte o poveste de a lui dl Milin din Blaj, apoi sfaturi și învățături din sf. Scriptură și Evanghelie. Serile cu probă de cor erau o petrecere pentru noi. Dar bucuria mai mare ne era când venea sf. Duminecă și mergeam la sf. Biserică cu toții. Unde parcă eram în altă lume. Iar azi când dl cleric, Șt. Răcășan se depărtează dintre noi, pentru a merge din nou la învățatură la Blaj, pe lângă lacrimile de durere ce le-am vărsat atunci când ne-a spus că ne părăsește, îi mulțămim foarte călduros, pentru că s'a oboșit și ne-a învățat gratuit corul în care putem slăvi pe Dumnezeu. Îi mulțămim iarăș d-lui cleric pentru frumoasele predici ce ni le-a spus în fie care Duminecă și sărbătoare, scoțind lacrimi din ochii tuturor, făcând ca biserica să fie plină de oameni. Și a treia oară îi mulțămim pentru purtarea și bunăvoința cu care ne-a împărțit tot timpul cât a stat la noi. Dumnezeu să-l ție la mulți ani, ca să-l mai vedem în mijlocul nostru sănătos.

Mulțămim de asemenea d-lui notâr Emil Moldovan care ne-a lăsat în casă la dumneasa, și care se îngrijea de toate lucrurile ce ne trebuiau la cor, arătând prin aceasta dragostea ce o are față de Dumnezeu, față de Biserică și față de noi. Dumnezeu să ne dea cât de mulți oameni ca aceștia

Iuanaș Berceanu I. Ioncu,
cantor și basist în cor.

Ajutătorii economilor.

— Buhele —

Cei mai mari dușmani ai economilor sunt șoarecii și gândacii. De multe ori acești dușmani nimicesc întreg rodul pământului și pagubele economilor sunt nespuse de mari. Din cauza aceasta economii luptă cu toate puterile să prăpădească acești dușmani. În lupta lor în contra șoarecilor și a gândacilor sunt ajutați și de buhe.

Buhele sunt paseri urâte. Cu urâtonia lor, oamenii se și poreclesc: Parca-i o bufniță. Iar femeile urâte se aseamănă cu buhele. De aceea le și batjocoresc: „sunt frumoase ca o cucuveică“.

Buhele trăiesc prin clopotnițe și turnuri de biserică, prin cimitire și podurile caselor pustii. Ies pe afară numai noaptea, când țipă urât, așa că te înfrici când le auzi. Despre buhe și mai ales despre cucuveică se crede, că dacă cântă pe casă, trebuie să moară cineva din aceea casă.

De aici și ghicitoarea:

Titiană, iană,

Țipa noaptea prin poiană;

Strigă noaptea, vine moartea.

Buhele, fiindcă sunt acoperite cu pene de culoare închisă, nu le prea poți zări. Mai ales noaptea pot zbura, fără să le vezi. Și nici sborul lor nu se aude, pentru că penele sunt moi și stufoase și chiar și pe aripi au puf moale. De aceea se pot apropia ușor de animalele pe cari vreau să le prindă.

Animalele de pradă, le pot vedea chiar și la întunec, fiindcă ochii le sunt mari și lumina ochilor se poate lărgi mult.

Auzul buhelor încă este foarte dezvoltat. Pasul cel mai domol al șoarecilor, ori zborul cel mai fin al gândacilor încă pot să-l simțească și să se arunce asupra lor.

Buhele sunt singurele pasări, cari pot să-și miște degetul cel gros și înainte și înapoi. Și șoarecii, cari apucă între ghiarele lor ascuțite ca și acele, nu pot să mai scape. Li sfășie cu ușurință, mai ales că au și ciocul gros, încovoiat și ascuțit.

Buhe sunt multe. Se cunosc vre-o două sute de soiuri. Pe la noi însă abia trăiesc vre-o patru-cinci soiuri.

Cea mai cunoscută buhă dela noi este *Huhuresul*, pe care oamenii o omoară, pentru că să nu le prevestească moartea, cu toate că ea nici nu știe de moartea oamenilor. Și dacă totuși se lasă pe casa unde este vre-un bolnav, o face numai pentru că acolo zărește lumină, — la casa cu bolnav, de obicei este lumină toată noaptea — și nu pentru că vrea să prevestească moartea.

Tot pe la noi este *Ciușul* și *Bufnița* cu pene pe cari le pot umfla și lăsa în jos, după cum voiesc. Apoi este *Cucuveana* și *Buha* care țipă urât de to

spării și pe care oamenii o prind și o spânzură la poartă, ori o bat de vie cu cuie pe ușa casei, ca să nu-i mai sperie.

Buhele se hrănesc cu șoareci, cu omizi și cu gândaci. Chiar pentru aceea nu sunt pasări rele. Din contra sunt folositoare, fiindcă omoară atâtea animale stricacioase.

O bufniță poate înghiți într-o noapte șase șoareci și treizeci de omizi și gândaci. Șoarecii ori gândacii pe cari li prinde, li sfășie în bucăți cu ciocul, apoi îi înghite cu totul.

Un profesor din America a băgat de seamă cum se hrănesc bufnițele. Și a văzut că două bufnițe în vreme de câteva luni au mâncat 1596 șoareci, 134 de cloțani și 34 altfel de rozătoare.

Câți șoareci și câți gândaci nu mănâncă toate buhele! Chiar pentru aceea *să nu le omorăm*. E o barbarie să le prindem și să le spânzurăm de vii, ori să le batem cu cuie pe uși. Omorând buhele, lăsăm să se înmulțească șoarecii, omizile și gândacii. Și înmulțindu-se acestea animalele păgubitoare, ne înmulțim dușmanii, cari ne prăpădesc avutul și ne sărăcesc cu totul.

Să nu alungăm buhele dela casă, și să nu le stricăm cuiburile. Mai bine să le ocrotim, căci numai folos putem avea dela ele.

Ion Popu-Câmpeanu.

FEL DE FEL.

Un arbore care dă lapte.

În America de miazăzi, prin pustietățile râului Orinoco, crește un arbore foarte ciudat, care dă lapte ca vacile. Copacul acesta trăiește mai cu seamă prin locuri pietroase și băntuite de secetă. Are frunze puține, uscate și pieleose, încât din depărtare îți par moarte. Întreg copacul pare de altfel uscat și fără viață. Locuitorii din acelea ținuturi știu însă foarte bine, că acest arbore e un mare dar al lui Dumnezeu pentru dânșii. Fac o gaură în trunchiul lui burtos și începe îndată să curgă un lapte dulce, hrănitor, care face aceeași slujbă ca și laptele de vacă. Locuitorii vin cu oalele și adună laptele, pe care-l beau cu mare plăcere și oamenii mari și copiii. Mai mult lapte izvoarește din copac dimineața, la răsăritul soarelui, când indienii se adună la dansul, ca la stână. Laptele ținut în oale se îngălbinește și prinde peliță pe deasupra, ca laptele adevărat. Cel dintâi european care a cunoscut acest arbore minunat, a fost vestitul călător *Alexandru Humboldt*, care a cercetat Venezuela prin anii 1799—1804. Intorcându-se acasă, Humboldt scria despre acest arbore: „Ți-se pare că vezi un cioban, care împarte la ai săi laptele turmei sale“.

Taxa plătită pentru vițele de vie trimise pe tren.

Conducerea căilor ferate a hotărât, ca pentru vițele de vie altoite și pentru altoii de pomi roditori, cari se trimit pe tren, să se plătească taxa de mare iuteală cu scăderile îngăduite de lege. Dacă însă trimițătorul va cere ca vițele să se trimită cu trenuri accelerate sau personale, atunci pe lângă taxa ce se plătește după mare iuteală se va mai plăti un adaus de 20 lei la sută.

Improprietărea cooperativelor.

Ministerul de domenii, pentru a înlesni dezvoltarea cooperativelor, a hotărât cu toate cooperativelor să primească loc pe care să-și poată zidi casă, magazine și altele. Suprafața de pământ ce se dă pentru cooperative este de 5000 metri pătrați, iar pentru Uniunea cooperativelor se dă până la un hectar și jumătate.

Un animal uriaș.

S'a găsit în județul Dolj. Aici săpându-se în pământ s'a dat peste oasele unui animal uriaș, care a trăit înainte de aceasta cu câteva milioane de ani. Animalul se numește Mastodont Arvernensis. Numai colții acestui animal au o lungime de peste 3 metri. Ne putem închipui ce grozav de mari vor fi picioarele și trupul acestui animal.

Ilie G. Fürtös. Bihor. — Foile nu le mai putem trimite învelite în fâși ca mai demult căci ar trebui să punem de două ori atâția oameni la împăturat și la pregătirea postei. Te rugăm însă, să bagi de seamă, cine anume îți oprește și îți cetește foaia, și ni-l arată nouă. Că ne vom îngriji noi să-și primească pedeapsa cuvenită, ca să nu mai aibă poftă a ceti în cinste gazetele altora. Calendarul se va trimite îndată ce scapă dela tipar.

Popa Ioan Lechința. — Am primit 180 Lei abonamentul pe 1927.

Petre Vasile, Gura Ocniței. — Din suma de 310 lei primită în 12 Martie 1927 am trecut pe 1923 restanța de 64 lei pe 1924 Lei 90. — (pe 1925 a fost plătit) pe 1926 lei 150, iar 6 lei trecuți pe 1927. Mai aveți o restanță de 174 lei până la 31 Dec. 1927.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Publicație

Subsemnatul face cunoscut, că se dă în arândă prin licitație, cu oferte închise, localul unde se găsește prăvălia „Consum” din Blaj, iar marfa ce se găsește în magazinul prăvăliei se va vinde tot prin licitație cu oferte închise.

Ofertele se vor trimite subsemnatului, până cel mai târziu la 18 Decembrie c. Blaj, la 15 Noembrie 1927.

Dr. ZAHARIA BOILA
advocat

(123) 1-3

O branșă care până acum nu a fost în Blaj

Iosif Székely

măestru văpsitor, lustritor de trăsuri și tapițier. Se află în Blaj, strada Prințul Carol Nr. 145.

Prețuri moderate.

Rog Onoratul public de binevoitorul sprijin.
(356) 3-7

„UNIREA POPORULUI”
este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

Reuniunea Femeilor Române gr.-catolice din Blaj.

No. 12/1927

Convocare

Membrele Reuniunii Femeilor Române greco-catolice din Blaj sunt invitate să participe la

Adunarea generală ordinară

care se va ține Duminică în 11 Decembrie 1927, în Sala de gimnastică a Liceului de băieți.

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării.
  2. Delegarea alor 3 membre din adunare pentru verificarea procesului verbal.
  3. Raportul general despre activitatea Reuniunii dela ultima adunare încoace.
  4. Raport despre casă.
  5. Delegarea comisiilor pentru revizuirea rapoartelor și înscrierea de membre.
  6. Raportul comisiilor.
  7. Stabilirea bugetului.
  8. Eventuale propuneri.
- Blaj, la 10 Noembrie 1927.

Eliza Bodocan,
prezidentă.

A. Lupeanu,
secretar.

A ieșit dela tipar

și se află de vânzare la Librăria Seminarului din Blaj, cea mai nouă carte:

POVESTIRI GLUMETE

Niță Zdrenghea la București,
în America și aiurea

de

Alexandru Lupeanu-Melin
directorul gazetei „Unirea Poporului”

PREȚUL 15 LEI.

Cartea se poate comanda și dela gazeta noastră. Cu poștă cu tot 17 lei.

Calendarul dela Blaj pe 1928.

Cetitorii și prietiii gazetei noastre să știe, că și în acest an scoatem „Calendarul dela Blaj” cel atât de iubit și de căutat în anii de până acum.

Calendarul dela Blaj,

pe care îl tipărește gazeta noastră, este cunoscut astăzi în tot Ardealul. El a fost primit cu cea mai mare plăcere, atât de preoți cât și de cetitorii din popor. Toți cari l-au avut, îl așteaptă și de data acesta cu cea mai mare nerăbdare.

Vestim deci pe toți iubitorii Calendarului dela Blaj, că mult doritul lor prietin și sfătuitor se află la tipar, încă din vară, și va fi gata de drum încurând. Prin urmare, nimenea dintre cetitorii și cunoscuții noștri, să nu aștepte, nici să nu-și cumpere alt calendar, decât pe cel dela Blaj.

Calendarul din anul acesta va fi și mai frumos și mai bogat decât cel din anul trecut. Vom avea iarăși două feluri de calendare, unul mai mare, cu șematism, pentru preoți și cărturari, și altul mai ieftin pentru popor, deopotrivă de frumoase și de interesante amândouă.

Prețurile calendarelor vor fi tot celea din anul trecut:

Calendarul poporal Lei 20.

Calendarul preoțesc Lei 35.

Comandele de calendare se pot face de pe acum, cu atât mai vârtos, că și anul trecut, comandele cari au sosit mai târziu, au rămas fără calendare. Prin Noembrie toate se trecuseră. Comandele se pot face mai ușor prin Dnii preoți sau cantori, cari adună banii și numele doritorilor. Calendarele le trimitem atunci pe un singur nume, cu cheltueli de poștă mai puține.

După 10 calendare plătite înainte sau cu ramburs, dăm 1 Calendar poporal în cinste, iar posta o plătește cumpărătorul. La 20 calendare, dăm gratuit 1 Calendar preoțesc.

ABONAȚII GAZETEI NOASTRE

capătă calendarele mai ieftin. Pentru abonați:

Un calendar poporal 17 lei, luat în mână dela cancelaria gazetei.

Cine dintre abonații noștri ne trimite cu mandat postal pe înainte 19 Lei, primește calendarul acasă, cu posta plătită, fără recomandatie.

Această înlesnire se face însă numai acelor abonați, cari au plătit abonamentul la gazetă pe întreg anul 1927.